

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.872/2018/6/II.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovács Zsuzsanna Gabriella Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Kovács Zsuzsanna Gabriella ügyvéd) és dr. Kovács Péter András ügyvéd (**felperesi jogi képviselő 2 címe**) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek - a dr. **jogtanácsos neve** kamarai jogtanácsos által képviselt **Heves Megyei Rendőr-főkapitányság** (3300 Eger, Eszterházy tér 2.) II. rendű alperes ellen **személyiségi jog megsértése** miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. június 19. napján meghozott 22.P.21.533/2017/36. számú ítélete ellen a felperes 38. sorszámon, a II. rendű alperes 37. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az alperes fellebbezésének illetékét az állam viseli.

Egyebekben a peres felek viselik a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest 1.100.000 forint sérelemdíj megfizetésére, miután a II. rendű alperes alkalmazásában álló rendőrök által foganatosított rendőri intézkedések során sérült az emberi méltósága, a személyi szabadsághoz fűződő joga, valamint a tisztességes eljáráshoz és a megalázó elbánás tilalmához fűződő alapjoga.

A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 500.000 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15.493 forint perköltséget, és akként rendelkezett, hogy ezt meghaladóan a felek a saját költségeiket maguk viselik. A felperest 36.300 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy a fennmaradó 29.700 forint kereseti illetéket az állam viseli.

A felperes keresetében kifogásolta, hogy a 2015. július 22-én Gyöngyösön a 3-as számú főút Budapest felé tartó kivezető szakaszán vele szemben foganatosított rendőri intézkedés során a rendőrfőkapitányság a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 20. §-ában írtak ellenére az azonosító számukat nem hozták a tudomására, illetve az igazoltatás jogcímét is tévesen jelölték meg, ezáltal megsértették a tisztességes eljáráshoz való alapjogát. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy ezen magatartásra hivatkozva - annak bizonyítottsága esetén -, a felperes csak akkor igényelhetne sérelemdíjat, ha a magatartás egyúttal személyiségi jogi jogsértést, így a felperes emberi méltóságának megsértését is megvalósítaná, ugyanakkor erre maga sem hivatkozott. Nem

minden jogszabályba ütköző magatartás keletkeztet automatikusan sérelemdíj iránti igényt. Az a körülmény, hogy az igazoltatás alkalmával a rendőrfőőrök esetlegesen nem közölték az azonosító számukat a felperessel, vagy az igazoltatás jogcímét tévesen jelölték meg, önmagában a felperes emberi méltóságát nem sérti.

A felperes hivatkozott arra, hogy ruházata és csomagja átvizsgálásának a rendőrfőőrök nem a kíméletes módját választották, ezzel sérült az emberi méltósága és a tisztességes eljáráshoz való joga. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Jelen esetben az intézkedés célja egy bűncselekmény elkövetőjének kézre kerítése volt, és minthogy az elkövető személyleírása illeti a felperesre, a II. rendű alperes alkalmazottainak joga volt intézkedés alá vonni a felperest, és az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a ruházatát és a csomagját átvizsgálni. A felperes személyes előadása során azt mondta el, hogy bár értetlenségét fejezte ki az intézkedés miatt, egyébként nem kifogásolta az átvizsgálás helyszínét. A rendőrök tanúként azt adták elő, hogy a felperes magát az intézkedést kifogásolta, de végül többszöri felszólítást és az indok feltárását követően együttműködő volt. Az intézkedés pár percig tartott, amely előadás megfelel a rendőri jelentésben foglaltaknak. Ezért az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem merült fel olyan körülmény, ami alapján a felperes emberi méltóságának sérelme megállapítható lenne. Az intézkedésnek volt jogalapja, az Rtv. pedig a helyszínt illetően nem tartalmaz rendelkezéseket, a célszerű magatartás pedig az volt, hogy az minél rövidebb időn belül befejeződjön.

A felperes kifogásolta a vele szemben fogatosított kényszerítő eszköz és bilincs alkalmazását. Hivatkozása szerint ezzel a rendőrök megsértették az Rtv. 15. és 16. §-át, az arányosság követelményét, ezért sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, az emberi méltósága és a személyi szabadsága. A bilincs alkalmazása előtt nem történt meg a szükséges felszólítás, a kezét hátrabilincselték, közben a földre vitték, azonban a bilincs használata nem volt indokolt. A II. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a bilincselésre a felperes támadásának, illetve ellenszegülésének megakadályozása céljából került sor. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg a rendőri jelentés és a rendőr tanúk vallomása alapján, hogy az újabb intézkedésre azért kerül sor, mert a felperes a szolgálati gépjárműre ráütött, rátenyerelt. A rendőrök ezt garázdaság bűncselekményének minősítették, és a felperest arról tájékoztatták, hogy előállítják, valamint felszólították, hogy vesse alá magát az intézkedésnek. A rendőri jelentés szerint a felperes ezt nem tette meg, a kezeivel hadonászott és passzívan ellenszegült. Az egyik járőr tanúként azt adta elő, hogy a bilincselésre azért került sor, mert a felperes már az előző intézkedés során is ideges volt, így tartani lehetett attól, hogy a rendőröket is meg fogja ütni, mert agresszíven viselkedett. A bilincselés alkalmával öten álltak a felperes körül, a felperes ellenállása miatt lábsöprést alkalmazott, mivel a felperes egyik kezét maga előtt tartotta. A másik rendőr tanúvallomásában szintén azt mondta el, hogy a felperes a rendőröket nem ütötte meg, erre nem is tett kísérletet, de úgy ítélték meg, hogy a szabad kezével bármikor odaüthetett volna. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bilincs alkalmazása az Rtv. 16. § (1) bekezdésére és 48. §-ára tekintettel indokolatlan volt. Arra nem adott alapot, hogy az ekkor már befejeződött korábbi intézkedés során a felperes a nemtetszését fejezte ki, különös tekintettel arra, hogy annak az intézkedésnek végül önként alávetette magát. Az a körülmény, hogy egy alkalommal a felperes ráütött a személygépkocsira, szintén nem indokolta a testi kényszer alkalmazását, mivel felszólításra abbahagyta. Önmagában az, hogy a rendőrfőőrök úgy ítélték meg, hogy a cselekmény bűncselekményt valósít meg, szintén nem ok a bilincs alkalmazására. A tanúvallomások szerint a felperes nem támadt a rendőrökre, velük szemben erőszakos, tevőleges magatartást nem tanúsított, így nem volt olyan magatartása, melynek megakadályozására meg kellett volna bilincselni. Az a körülmény, hogy az általa jogtalanul tartott bilincselésnek passzívan ellenállt (leszorította az egyik kezét, illetve hadonászott), szintén nem teszi a kényszerintézkedést indokolttá. Mindezeket túl megállapítható, hogy a bilincselésre a felperessel

szemben testi kényszer, lábsöprés alkalmazásával került sor úgy, hogy az intézkedésben öt rendőrjárőr vett részt. A bilincselés indokolatlansága folytán az intézkedés a felperes emberi méltóságát és személyi szabadságát sértette.

A felperes előadta, hogy miután nem biztosították részére, hogy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy kétségtelen, hogy az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján a felperesnek az általa megválasztott személy értesítéséhez joga van, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog nem tekinthető személyhez fűződő jognak, így annak esetleges megsértése esetén a felperes sérelemdíjra nem tarthat igényt.

A felperes kifogásolta azt is, hogy az előállítás során az ivóvizet és a mosdó használatát nem biztosították részére, és ezáltal sérült az emberi méltósága, a tisztességes eljáráshoz való joga és a személyes szabadsága. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az Rtv. 18. § (3) bekezdése szerint a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja. Nem volt vitás, hogy az előállítás idején hőség volt, illetve hogy az előállítás több órán át tartott, így a felperes részéről indokolt igény merült fel ivóvízre és a mosdó használatára. A II. rendű alperes hivatkozása szerint az előállító helyiségben ivókút volt, és az őrhívó is megfelelően működött, amelyet a felperes nem használt. A Gyöngyösi Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint a felperes panasza alapján az előállító helyiséget megvizsgálták a felperes meghallgatása után, és ekkor az ivókút valóban nem volt használható. Ezt megelőzően az előállítás előtt egy hónappal vizsgálták utoljára a helyiséget, amikor az ivókút még működött. Mindezek alapján azt lehet megállapítani, hogy a felperes alappal sérelmezte, hogy nem biztosították részére előállítás idején ivóvizet, és ezzel sérült az emberi méltósága. Ugyanakkor arra, hogy az őrhívó gomb nem működött, illetve - kérése ellenére - nem biztosították számára a mosdó használatát, semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre.

A felperes összességében kifogásolta, hogy az előállítására jogellenesen került sor, illetve annak időtartamát. Mindezzel, hivatkozása szerint, sérült a személyi szabadsága és az intézkedés a megalázó bánásmód tilalmába ütközött. Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendőr további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A (3) bekezdés szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc órán át korlátozhatja. A rendelkezésre álló bizonyítékok, így elsődlegesen a rendőri jelentés és a tanúvallomások alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes előállítására azért került sor, mert azzal, hogy a szolgálati gépjárműre ráütött, a garázdaság bűncselekményét megvalósította. A felperes személyes előadásával ellentétben a jelen lévő rendőr tanúk vallomása alapján megállapítható volt, hogy a felperes ráütött a szolgálati gépjárműre. Az a körülmény, hogy az intézkedő rendőrök a felperes erőszakos magatartása alapján úgy ítélték meg, hogy a garázdaság bűncselekményét követte el, indokoltá tette az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes előállítását. Ezért a jogszerű intézkedés személyiségi jogot nem sértett, függetlenül attól, hogy később a felperessel szemben a nyomozást megszüntették. A felperes előállítása 17 óra 25 perctől 21 óra 35 percig tartott, így nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerinti időtartamot, és figyelemmel az időközben foganatosított rendőri cselekményekre, nem tekinthető aránytalannak.

Az elsőfokú bíróság minderre tekintettel a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése és 2:43. § b) pontja alapján azt állapította meg, hogy a bilincselés során és az ivóvíz biztosításának elmulasztása miatt sérült a felperes emberi méltósága és személyes szabadsága, és ezért a Ptk. 2:52. §-a alapján sérelemdíj illeti meg. A felperes által bizonyított személyiségi jogi jogsértés önmagában megalapozza a sérelemdíj iránti igényt, így e körben további bizonyításra nem volt szükség. A sérelemdíj összegének meghatározása körében figyelembe vette a bilincselés módját, azt, hogy eközben a felperes sérüléseket szenvedett el, így a jogsértést súlyosnak ítélte, csakúgy mint azt, hogy a II. rendű alperes

alkalmazottai a nyári hőségben órákon át nem biztosítottak ivóvizet a felperesnek. Az elsőfokú bíróság azt is mérlegelte, hogy a II. rendű alperes alkalmazottai a felperes sérelmére több személyiségi jogi jogsértést is megvalósítottak. Ugyanakkor a jogsértés tényén túl a felperes az őt ért sérelmek tekintetében további bizonyítási indítvánnyal nem élt. Minderre tekintettel a II. rendű alperest 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen a felperes és a II. rendű alperes is terjesztett elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a felperes kereseti követelésének teljes egészében adjon helyt.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, és abból téves jogértelmezést vezetett le. A jelen eljáráshoz szorosan kapcsolódik a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 24.K.32.566/2016. számon indult peres eljárásban hozott ítélet, amelyben a bíróság rögzítette, hogy az I.rendű alperes neve (ORFK) a 29000-105/486/12/2015.P. számú határozatában rendőri intézkedés elleni panasznak az ivóvíz és mosdó használat biztosításának elmulasztása tekintetében helyt adott, azaz ezáltal sérült a felperes emberi méltósága. A felperes tisztességes eljáráshoz való joga a II. rendű alperes cselekménysorozatai által nagymértékben sérült. A közigazgatási ügyben hozott ítéletben szerepel, hogy „a felperes a ruházat és csomagátvizsgálás esetében kifejezetten kiemelte azon körülményt, hogy a sérelmezett intézkedés az út szélén történt, ezért ezen alperesi hivatkozás a valóságnak nem felel meg, így nem volt elfogadható”. A felperes előadta, hogy ellene valótlán rendőri jelentés alapján indult eljárás garázdaság bűncselekmény gyanújával, és a Hatvani Rendőrkapitányság a nyomozás megszüntetéséről szóló határozatában a rendőrök vallomásában fennálló ellentmondásokra hívta fel a figyelmet. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azt is megállapította, hogy az ORFK megsértette a tényállás feltárása iránti kötelezettségét, továbbá a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, ezért megsértette az általa alkalmazott anyagi jogi jogszabályokat is. Az országos rendőr-főkapitány a 29000-105/486/19/2015.P. számú határozatával a panasznak a ruházat- és csomagátvizsgálás módja, a szolgálati fellépés végrehajtása körében tapasztalt rendőri mulasztás, illetve a bilincs alkalmazása jogszerűtlensége és megalapozatlansága tekintetében is helyt adott. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a II. rendű alperes cselekményei folytán sérült a felperes emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz való joga, ami megalapozza a sérelemdíj iránti igényét.

A II. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagosan pedig azt, hogy a Fővárosi Ítéltábla a sérelemdíjat mérsékelje 100.000 forintra.

A bilincselés kapcsán megállapított jogsértés körében a II. rendű alperes kiemelte, hogy azt megelőzően a felperes egy alkalommal szándékosan, erőteljesen, tenyérrel ráütött a szolgálati gépkocsi motorházának tetejére. Nem vitatható az a bírói megállapítás, hogy a bűncselekmény elkövetése önmagában nem ad alapot a bilincs alkalmazására, és azt sem, hogy a felperes közvetlen testi ráhatással valóban nem támadt a rendőrökre, és őket közvetlenül fizikai támadás szándékával nem is fenyegette. Az már azonban igen csak vitatható, hogy nem volt támadó a felperes fellépése, és erőszakos tevőleges magatartást sem tanúsított, hiszen a gépkocsira ütés, a dolog elleni erőszak ezt valósította meg, a felperes indulatosságát, kiszámíthatatlanságát megjelenítve. A bilincselésre ezért jogszerűen és megalapozottan, az arányosság elvét betartva került sor az Rtv. 48. § c) pontja alapján preventív jelleggel. Csak a kényszerítő körülmény és biztonsági kockázat nélküli preventív bilincselést minősítette jogsértőnek a munkaügyi perben idézett kúriai döntés is. A rendőrség szolgálati szabályzatáról 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 41. § (1) bekezdésében a „különösen” szó szerepel a bilincs alkalmazásának esetei felsorolásánál, vagyis a rendőr mérlegelésén múlik egy adott helyzetben az indokoltság eldöntése. Jelen esetben az látszott, hogy a felperes ugyan

pillanatnyilag megnyugszik, de az azt megelőző és azt követő magatartásából is egyértelműen arra lehetett következtetni, hogy az előállítás foganatosításához a testi kényszerrel történő felszólítás, vagy annak kilátásba helyezése eleve hatástalan lett volna. A rendelet 39. §-a a sorrendiség alól is kivételt enged, azaz alkalmazható a nagyobb korlátozással vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor is, hogyha a kisebb korlátozással vagy kényszerítéssel járó kényszerítő eszközök sikere kilátástalan. Az egyik intézkedő rendőr tanúként azt mondta el, hogy a felperes végig ellenszegülő, ideges volt, így joggal vethette fel az intézkedőben annak mérlegelését, hogy a felperes magatartása mennyire kiszámítható. A rendőr szubjektív mérlegelésére van bízva, szűkös időkeretek között annak eldöntése, hogy tartani lehet-e az intézkedés alá vont támadásától vagy sem. Ezen tanú kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a felperes agresszíven viselkedett, és tartani lehetett attól, hogy a rendőröket is meg fogja ütni. Nem az történt, hogy a felperes önként alávetette magát az intézkedésnek, hiszen annak egésze alatt ellenállást tanúsított, ami hol verbálisan, sértő kifejezésekkel, értetlenkedéssel, hol aktív, tevőleges erőszakos magatartásban nyilvánult meg, majd passzivitásban az önkéntes alávetés helyett. A peres iratokban foglaltakkal ellentétes és logikailag sem helytálló az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a felperes a korábbi arrogáns viselkedésével, megjegyzéseivel hirtelen felhagyva önként aláveti magát a rendőrkapitányságra történő beszállításnak, és nem fog semmiféle hirtelen ötlettől vezérelt cselekményt elkövetni.

Az ivóvíz biztosításának elmulasztásával kapcsolatban megállapított jogsértés körében a II. rendű alperes előadta, hogy ahogy nem lehet megállapítani az őrhívó használatát és a mosdóhasználat korlátozását, úgy az sem bizonyított, hogy az ivóvizet nem biztosították a felperes részére. Az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a felperes előadása bizonyítékként önmagában nem volt értékelhető, a körülmények többoldalú tisztázatlansága és az időmúlás eredményeként pedig a pontos körülmények már nem állapíthatók meg. A Független Rendészeti Panasztestület a bizonyossági kételyek ellenére állapította meg ezt a jogsértést. A Gyöngyösi Rendőrkapitányságon az előállító helyiségben elhelyezett falikút meghibásodásáról a rendőri szerv képviselője a felperes panaszügyben történt meghallgatása idején szerzett tudomást 2015. augusztus 13-án, tehát közel egy hónappal az előállítás után. A panasztestület abból valószínűsítette, hogy a felperes előállításakor a fali csap hibás volt, hogy a működőképességi vizsgálat az előállítás előtt egy hónappal még nem jelzett hibát, de a felperes panaszügyben történt meghallgatásakor a fali csap hibás volt. Ugyanakkor ezt, a valójában meg nem erősített körülményt pusztán kényelmi szempontok alapján a hatóság terhére értékelték az eljáró fórumok, holott épp annyi adat szól a meghibásodás mellett, mint ellene. A jelentésekből kiderült az is, hogy a felperes az őrhívót nem használta, így ő maga sem tett semmit annak érdekében, hogy jelezze az ivóvíz hiányát vagy a csap működésképtelenségét. A bíróság a panasztestület meglátását elfogadva egyoldalúan, a rendőri jelentésekben írtak és a kétséget kizáró bizonyítottság hiánya ellenére fogadta el ezt a rendőri mulasztásként, kinyilvánítva közvetett módon azon véleményét, hogy álláspontja szerint a felperes szavai hihetőbbek, mint a gyöngyösi rendőrök által elmondottak.

A felperes a II.r. alperes által fellebbezett körben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Sem a felperes, sem a II. rendű alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a Fővárosi Ítélet tábla az abból levont jogi következtetéseivel is egyetért, így az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva hagyta helyben. A Fővárosi Ítélet tábla kiemeli, hogy jelen esetben az elsőfokú bíróságnak nem csak az összecszerűség körében kellett mérlegeléssel döntést hoznia, hanem az eset összes körülményei és a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével kellett a tényállást is megállapítania, és az így megállapított tényállás alapján döntenie arról, hogy az adott rendőri intézkedés személyiségi jogot sértőnek minősül-e avagy sem. A másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy miután az

elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége nem iratellenes, abban a logika szabályainak nem megfelelő elem nem található, így nemcsak az összecszerűség, hanem a tényállás megállapítása és a megállapított tényállás alapján az egyes rendőri magatartások értékelése során sincs indok a döntésének felülmérlegelésére.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog mint személyiségi jog megsértésére alapítva nem lehet igényt érvényesíteni, tekintettel arra, hogy a személyiségi jogok védelmének lényege a személy autonómiájának, a személyiség szabad kibontakoztatásának biztosítása. A tisztességes eljáráshoz való jog esetén a védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad, hanem az állam és az egyén viszonylatában meghatározható értékek megóvását, érvényesülését szolgálja. Helyes az elsőfokú azon álláspontja is, hogy nem minden, jogszabályba ütköző magatartás valósít meg egyben személyiségi jogi jogsértést is. Ez utóbbi csak akkor következik be, ha az adott ágazati jogszabály, jelen esetben az Rtv. megsértése önmagában alkalmas arra is, hogy valamely, a személyiség lényegéhez tartozó tulajdonságot sértsen, amit a jogsértés összes körülményei, különösen annak célzata, indoka, eredménye alapján lehet megítélni.

A felperes fellebbezése nem tartalmaz konkrét kifogásokat az elsőfokú ítéletnek azzal kapcsolatos megállapításaival szemben, hogy a rendőrök az azonosító számukat nem hozták tudomására és az igazoltatás jogcímét tévesen jelölték meg; hogy nem engedték a hozzátartozójának közvetlenül telefonálni; illetve általában az előállítás jogszerűségét érintően. Ezért ebben a körben a másodfokú bíróságnak sem szükséges további érveket felsorakoztatnia.

A ruházat és csomag átvizsgálásával kapcsolatban a felperes fellebbezése pusztán arra utal, hogy az ORFK a panaszjárásban ezen intézkedés kapcsán végül is megállapította a jogsértést. A Fővárosi Ítéltábla egyrészt kiemeli, hogy az ORFK közigazgatási eljárásban hozott döntése a polgári bíróságot a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. §-a alapján nem köti, másrészt pedig rámutat arra, hogy az ORFK és a közigazgatási bíróság is csak azt állapították meg, hogy az intézkedés az Rtv. vonatkozó rendelkezését sérti, ugyanakkor nem foglaltak állást - hatáskör hiányában nem is foglalhattak állást - abban a kérdésben, hogy az intézkedés egyben a felperes emberi méltóságát sértette-e. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által ezzel kapcsolatban kifejtettekkel pedig egyetért.

Az elsőfokú bíróság, bizonyítottság hiányában, nem állapított meg jogsértést amiatt, hogy a felperest nem engedték ki mosdóba. Ezzel kapcsolatban a felperes fellebbezése csak azt tartalmazza, hogy ebben a körben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azt rögzítette, hogy ezen panaszának az ORFK eredetileg is helyt adott. Ez valóban így van, erre tekintettel a közigazgatási bíróság ebben a kérdésben nem is foglalt állást. Az ORFK 29000/105-486-12/2015.P. számú határozatának indokolása szerint pedig a mosdó használat tekintetében a panasznak azért adott helyt, mert e tekintetben nem rendelkezett információval, és ezért a panaszos javára döntött, a panaszos által adott információkat fogadta el. Az ORFK határozata a Pp. 4. §-a alapján a perben eljáró polgári bíróságot nem köti, és a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján ugyanezen körülményt, tehát azt, hogy a mosdó használata kapcsán bizonyítékok nem álltak rendelkezésre, a polgári perben a bizonyításra köteles felperes terhére kell értékelni, ezért az ezzel kapcsolatos elsőfokú indokolás helytálló.

A II. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság a jogsértések megállapítása során éppen hogy nem egyoldalúan, a felperes szavahihetősége alapján, hanem a rendőri jelentésekben írtak figyelembevételével foglalt állást, és - a II. rendű alperes által előadottakkal ellentétben - az olyan kérdésekben, amelyek esetén a felperes

és a rendőrök által előadottak nem volt összhangban, pontosan a felperes hátrányára döntött bizonyítottság hiányában a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően.

A II. rendű alperes fellebbezésében részletesen előadta, hogy álláspontja szerint az adott körülmények között miért volt helye bilincs alkalmazásának. Ebben a körben az elsőfokú bíróság ítélete is részletesen tartalmazza, hogy mire alapította azt a következtetését, hogy a jogsérelem bekövetkezett. Ezen érvekkel a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetért, így azt megismételni nem szükséges. Kiemeli, hogy a II. rendű alperes által többször hangsúlyozott passzív ellenállás, hadonászás vagy kitérés nem a bilincselést megelőzően, hanem a felperes által jogtalannak tartott bilincselés során történt. Ahhoz, hogy a bilincselés jogszerű legyen, a bilincselés megkezdését megelőzően kell az Rtv. 48. §-ában írt valamely feltételnek fennállnia, ilyet pedig jelen esetben nem lehetett megállapítani.

Az ivóvíz biztosításának elmaradása körében nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperes azon előadásával, hogy a rendelkezésre álló adatok ne igazolták volna a felperes által elmondottakat. A falikút meghibásodását maga a II. rendű alperes megállapította a panasz elbírálása során, mintegy egy hónappal az eseményeket követően. Kétségtelen, hogy a meghibásodás pontos időpontja nem rekonstruálható, ugyanakkor nem valószínű, hogy a falikút működött akkor, amikor a felperest az előállító helyiségben fogva tartották, de utóbb elomlott, és a felperes ezt a körülményt a panaszában teljesen véletlenül eltalálta. Nyilvánvaló, hogy azért tudta kifogásként megjelölni azt, hogy a falikút nem működött, mert erről személyes tapasztalat útján tudomást szerzett akkor, amikor ott tartózkodott. Hőségriadó esetén ivóvizet a fogvatartottnak biztosítani kell, ha - mint jelen esetben - órákon keresztül az előállító helyiségben van, ezen rendőri kötelezettség független attól, hogy a fogvatartott ebből a célból az órát használta-e vagy sem, azt pedig a II. rendű alperesi alkalmazottnak tudniuk kellett, hogy a falikút az előállító helyiségben nem működik.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokaira tekintettel, a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Egyik fél fellebbezése sem vezetett eredményre. Miután a vitatott érték közel azonos volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a felek a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik. A felperes köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján megtéríteni az eredménytelen fellebbezése folytán le nem rótt 48.000 forint fellebbezési illetéket, a II. rendű alperes pedig az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 4. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem kötelezhető a 40.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2018. december 4.

. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Gyuris Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: